

Zaufanie do polityków przed zmianą premiera

20 lat Fundacji CBOS 1997–2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836

badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735

komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600

ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000

respondentów

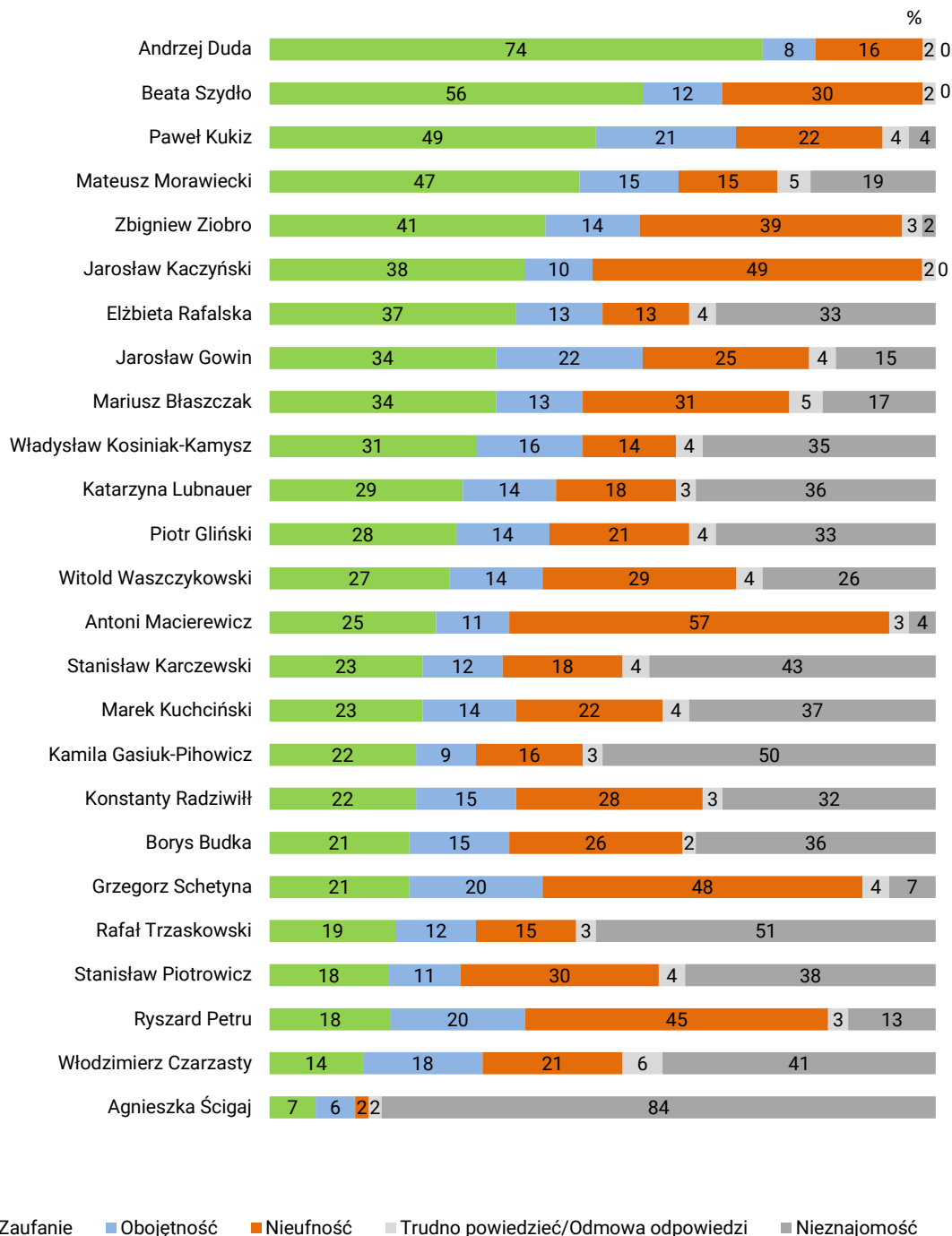

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków przed zmianą premiera

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (331) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 1–7 grudnia 2017 roku na liczącej 925 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W tym miesiącu ranking zaufania do polityków powstał na podstawie deklaracji respondentów składanych od 1 do 7 grudnia¹, w okresie nasilonych spekulacji na temat rekonstrukcji rządu, ale przed rezygnacją premier Beaty Szydło z piastowanej funkcji. Rekomendowanie na to stanowisko dotychczasowego wicepremiera Mateusza Morawieckiego miało miejsce w ostatnich godzinach realizacji naszego sondażu i tym samym nie wpłynęło na całościowe wyniki badania.

W grudniu, tak jak dotychczas, pierwsze miejsce na liście polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem zajął prezydent Andrzej Duda, któremu ufa prawie trzy czwarte ankietowanych (74%), a tylko co szósty (16%) wyraża nieufność. Odnotowany w ubiegłym miesiącu spadek zaufania do głowy państwa miał zatem, jak się okazuje, charakter przejściowy – obecne notowania prezydenta powróciły do poziomu z okresu jego najlepszych ocen, czyli z września i października br.

Drugie miejsce w rankingu społecznego zaufania, tak jak dotychczas, przypadło piastującej jeszcze w chwili realizacji badania urzędowi premiera Beaty Szydło. Zaufanie do niej deklarowało 56% ankietowanych, a więc dokładnie tyle samo co w listopadzie, nieufność zaś wyrażała niespełna jedna trzecia badanych (30%). Grudniowe notowania Beaty Szydło, jak się okazało *ex post* – zamykające ponaddwuletni okres pełnienia przez nią funkcji Prezesa Rady Ministrów, niewiele odbiegały od najlepszych uzyskiwanych przez nią ocen. Warto zauważyć, że na tle całego okresu jej urzędowania właśnie druga połowa bieżącego roku była dla niej, pod względem poziomu społecznego zaufania, najbardziej korzystna. Poczynając od czerwca br. zaufanie do Beaty Szydło niezmiennie już utrzymywało się na poziomie co najmniej 55% wskazań.

Niewiele zmieniło się na dalszych pozycjach rankingu. Na trzecim miejscu z zaufaniem blisko połowy badanych znalazł się Paweł Kukiz (49% deklaracji zaufania i 22% nieufności). Czwarte miejsce z niemal takim samym jak miesiąc wcześniej wynikiem zajął – wówczas jeszcze wicepremier – Mateusz Morawiecki. Zaufanie do niego deklarowało 47% ankietowanych, nieufność zaś wyrażał tylko co siódmy respondent (15%). Podobnie jak w listopadzie pierwszą piątkę polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem zamyka Zbigniew Ziobro – na początku grudnia zaufanie do szefa resortu sprawiedliwości i prokuratora generalnego deklarowało 41% ankietowanych, ale prawie tyle samo (39%) wyrażało nieufność.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (331) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 1–7 grudnia 2017 roku na liczącej 925 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XII '17	zmiana od XI '17	XII '17	zmiana od XI '17		
w procentach						
Andrzej Duda	74	5	16	-4	8	0
Beata Szydło	56	0	30	-1	12	0
Paweł Kukiz	49	-2	22	0	21	4
Mateusz Morawiecki	47	-1	15	0	15	19
Zbigniew Ziobro	41	-4	39	2	14	2
Jarosław Kaczyński	38	-2	49	1	10	0
Elżbieta Rafalska	37	-2	13	0	13	33
Jarosław Gowin	34	-3	25	2	22	15
Mariusz Błaszczak	34	-2	31	1	13	17
Władysław Kosiniak-Kamysz	31	0	14	1	16	35
Katarzyna Lubnauer	29	4	18	0	14	36
Piotr Gliński	28	3	21	1	14	33
Witold Waszczykowski	27	-4	29	1	14	26
Antoni Macierewicz	25	-3	57	2	11	4
Stanisław Karczewski	23	-2	18	3	12	43
Marek Kuchciński	23	-1	22	0	14	37
Kamila Gasiuk-Pihowicz	22	-	16	-	9	50
Konstanty Radziwiłł	22	-2	28	0	15	32
Borys Budka	21	-	26	-	15	36
Grzegorz Schetyna	21	-3	48	2	20	7
Rafał Trzaskowski	19	-2	15	0	12	51
Stanisław Piotrowicz	18	-	30	-	11	38
Ryszard Petru	18	-8	45	3	20	13
Włodzimierz Czarzasty	14	-1	21	1	18	41
Agnieszka Ścigaj	7	-	2	-	6	84

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0.

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2016	2017											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M. Błaszczak	29	29	30	31	31	32	34	35	37	36	39	36	34
B. Budka	-	-	-	23	-	-	-	-	21	22	-	-	21
W. Czarzasty	14	15	13	17	14	16	13	17	15	14	13	15	14
A. Duda	59	59	60	58	63	58	62	60	71	74	74	69	74
K. Gasiuk-Pihowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	22
P. Gliński	24	22	21	25	25	25	25	23	25	27	26	25	28
J. Gowin	32	35	37	34	37	34	34	36	34	39	37	37	34
J. Kaczyński	34	37	35	34	36	36	41	38	37	39	42	40	38
S. Karczewski	15	23	21	20	22	22	22	19	22	27	23	25	23
W. Kosiniak-Kamysz	27	36	33	34	32	33	29	32	28	33	28	31	31
M. Kuchciński	19	22	22	22	23	25	25	24	25	27	24	24	23
P. Kukiz	45	49	51	48	50	48	50	51	51	51	55	51	49
K. Lubnauer	-	-	19	24	20	23	20	23	-	24	20	25	29
A. Macierewicz	28	29	27	26	25	25	30	25	28	29	28	28	25
M. Morawiecki	35	36	38	35	40	40	41	42	43	46	47	48	47
R. Petru	31	25	26	27	26	23	23	24	23	26	23	26	18
S. Piotrowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
K. Radziwiłł	19	21	20	21	20	19	20	20	-	24	23	24	22
E. Rafalska	30	30	34	36	36	37	35	39	37	39	39	39	37
G. Schetyna	24	26	27	28	30	30	24	27	23	24	19	24	21
B. Szydło	51	53	52	51	52	53	56	55	56	57	58	56	56
A. Ścigaj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
R. Trzaskowski	-	-	14	-	16	-	-	-	-	-	14	21	19
W. Waszczykowski	26	26	25	27	26	27	29	28	29	33	33	31	27
Z. Ziobro	41	41	41	42	43	43	46	43	42	46	46	45	41

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2016	2017											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M. Błaszczak	30	29	31	34	32	30	29	31	31	31	27	30	31
B. Budka	-	-	-	21	-	-	-	-	24	27	-	-	26
W. Czarzasty	18	19	19	20	20	19	19	18	21	21	18	20	21
A. Duda	29	28	28	29	26	27	27	27	18	15	15	20	16
K. Gasiuk-Pihowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	16
P. Gliński	20	21	23	23	22	20	20	23	18	19	17	20	21
J. Gowin	26	24	24	25	24	24	23	23	25	22	22	23	25
J. Kaczyński	50	50	52	53	50	48	46	44	50	49	44	48	49
S. Karczewski	13	16	17	19	14	14	14	15	15	15	13	15	18
W. Kosiniak-Kamysz	13	10	12	12	13	12	14	14	13	14	14	13	14
M. Kuchciński	21	30	28	29	28	24	22	23	25	23	20	22	22
P. Kukiz	25	23	27	27	23	25	22	24	20	21	20	22	22
K. Lubnauer	-	-	16	17	18	19	16	19	-	21	19	18	18
A. Macierewicz	53	51	55	60	58	58	52	54	55	54	53	55	57
M. Morawiecki	18	18	19	22	19	19	15	16	17	16	13	15	15
R. Petru	31	41	39	40	42	43	45	41	47	45	43	42	45
S. Piotrowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
K. Radziwiłł	19	20	24	29	25	24	21	28	-	23	24	28	28
E. Rafalska	16	14	15	17	17	14	12	14	16	14	12	13	13
G. Schetyna	39	41	40	40	40	40	46	42	51	49	49	46	48
B. Szydło	34	31	33	35	36	32	32	30	31	31	28	31	30
A. Ścigaj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
R. Trzaskowski	-	-	8	-	9	-	-	-	-	-	9	15	15
W. Waszczykowski	29	28	30	33	33	33	27	32	29	29	25	28	29
Z. Ziobro	40	39	40	40	39	36	34	35	40	37	33	37	39

Na kolejnym miejscu znalazł się, cieszący się zaufaniem niespełna dwóch piątych badanych, prezes rządzącej partii Jarosław Kaczyński (38%). W ocenach szefa PiS niezmiennie dominują jednak noty negatywne (49% deklaracji nieufności). Prawie tyle samo respondentów ma zaufanie do mniej znanej i wciąż nierozpoznawanej przez znaczący odsetek badanych (33% deklaracji nieznanomości) minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej. Ufa jej 37% ankietowanych, a tylko 13% wyraża w stosunku do niej nieufność.

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się już na niższym poziomie. Po 34% deklaracji zaufania zebrali na początku grudnia szef MSWiA Mariusz Błaszczak oraz wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin. Rozpoznawalność obu tych polityków jest porównywalna, natomiast zważywszy na liczbę deklaracji nieufności – lepsze notowania u badanych ma Jarosław Gowin (25% negatywnych wskazań) niż Mariusz Błaszczak, do którego nieufność wyrażana jest podobnie często jak zaufanie (31% deklaracji nieufności).

Prawie jedna trzecia badanych ufa szefowi PSL Władysławowi Kosiniakowi-Kamyszowi, w którego ocenach zdecydowanie przeważają pozytywne noty (31% deklaracji zaufania i 14% nieufności). Niewiele mniejszy odsetek respondentów ma zaufanie do przewodniczącej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer, która wraz z objęciem funkcji szefa partii nieco zyskała w opinii badanych. Ufa jej 29% respondentów, blisko jedna piąta zaś wyraża nieufność (18%). Dla sporej części pytanym nowa przewodnicząca Nowoczesnej pozostaje jednak postacią anonimową – nie zna jej 36% ankietowanych.

Na zbliżonym poziomie kształtuje się zaufanie do ministra spraw zagranicznych Witolda Waszczykowskiego (27%), z tym że nieco częstsza jest jednak nieufność do tego polityka (29%).

Jeszcze mniej osób ma zaufanie do niemal powszechnie znanego, ale niezmiennie budzącego wiele negatywnych emocji szefa MON Antoniego Macierewicza. W grudniu zaufanie do niego deklarowała jedna czwarta badanych (25%), prawie trzy piąte zaś wyrażało nieufność (57%).

Na dalszych pozycjach rankingu – z zaufaniem nieco ponad jednej piątej ankietowanych – lokują się marszałkowie Sejmu i Senatu: Marek Kuchciński i Stanisław Karczewski (po 23% deklaracji zaufania oraz odpowiednio: 22% i 18% nieufności). Zbliżony odsetek respondentów ma zaufanie do bardziej krytycznie ocenianego szefa resortu zdrowia Konstantego Radziwiłła (22% deklaracji zaufania i 28% nieufności). Porównywalnym zaufaniem – nieco ponad jednej piątej respondentów – cieszą się politycy głównych partii opozycyjnych: zasiadający w sejmowej komisji sprawiedliwości i praw człowieka posłanka Nowoczesnej Kamila Gasiuk-Pihowicz (22% deklaracji zaufania i 16% nieufności) oraz wiceprzewodniczący PO Borys Budka (21% deklaracji zaufania i 26% nieufności), a także lider tej partii Grzegorz Schetyna, w którego ocenach od dłuższego już czasu niezmiennie dominują negatywne noty. Na początku grudnia zaufanie do szefa PO deklarowało 21% ankietowanych, natomiast prawie co drugi badany wyrażał nieufność (48%).

Jeszcze mniej deklaracji zaufania zebrał polityk PO mający ubiegać się w przyszłorocznych wyborach samorządowych o urząd prezydenta stolicy – Rafał Trzaskowski. Zaufanie do niego ma obecnie niespełna jedna piąta ankietowanych (19%), nie ufa mu zaś co siódmy respondent (15%). Dla ponad połowy badanych polityk ten pozostaje osobą nieznaną (51% deklaracji nieznanomości).

Po przegranych wyborach na przewodniczącego partii bardzo słabo wypadły w tym miesiącu notowania założyciela i dotychczasowego szefa Nowoczesnej Ryszarda Petru. Zaufanie do niego deklaruje obecnie tylko 18% ankietowanych, natomiast ponad dwie piąte (45%) – nieufność.

Nisko w rankingu społecznego zaufania lokuje się także szef sejmowej komisji sprawiedliwości Stanisław Piotrowicz, którego nazwisko – w związku z finalizowanymi pracami nad prezydenckimi ustawami o KRS i Sądzie Najwyższym – uwzględniliśmy w naszym grudniowym sondażu. Jak świadczą deklaracje badanych, Stanisław Piotrowicz zalicza się do relatywnie dość dobrze znanych postaci naszej sceny politycznej. Rozpoznaje go 62% ankietowanych, a więc tylko nieco mniej, niż identyfikuje np. marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego czy liderkę Nowoczesnej Katarzynę Lubnauer. Ufa mu 18% respondentów, dużo więcej jednak (30%) wyraża w stosunku do niego nieufność.

Ostatnie miejsca w rankingu zaufania do polityków przypadły rzadko pojawiającemu się w mediach szefowi pozaparlamentarnego SLD Włodzimierzowi Czarzastemu oraz posłance Kukiz'15 Agnieszce Ścigaj. Zaufanie do lidera Sojuszu deklaruje 14% ankietowanych, co piąty mu nie ufa (21%), ale niewiele mniejszy odsetek badanych ma do niego stosunek obojętny (18%). Z kolei po raz pierwszy uwzględniona w grudniu na naszej liście polityków Agnieszka Ścigaj – jak się okazuje – jest postacią bardzo mało znaną szerokiej publiczności, nie rozpoznaje jej aż 84% ankietowanych. Zaufanie do niej wyraża 7% respondentów, ale też jedynie nieliczni (2%) deklarują nieufność.

Spośród polityków uwzględnionych w badaniu największą nieufność ankietowanych niezmiennie budzi szef MON Antoni Macierewicz (57% deklaracji nieufności). Kolejne miejsca w tej negatywnej klasyfikacji zajmują liderzy głównych ugrupowań naszej sceny politycznej: prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz przewodniczący PO Grzegorz Schetyna. Do polityków tych nie ma zaufania prawie połowa badanych (odpowiednio: 49% i 48%). Tylko nieco rzadziej z nieufnością respondentów spotyka się były szef Nowoczesnej Ryszard Petru (45%). Prawie dwie piąte badanych (39%) nie ufa ministrowi sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu Zbigniewowi Ziobrze.

W stosunku do pozostałych przedstawicieli sceny politycznej, którzy w tym miesiącu znaleźli się na naszej liście, negatywne nastawienie deklarowane jest już znacznie rzadziej. Zajmującym kolejne miejsca w tej klasyfikacji – szefowi MSWiA Mariuszowi Błaszczakowi oraz pełniącej jeszcze funkcję premiera w trakcie realizacji sondażu Beacie Szydło, a także szefowi sejmowej komisji sprawiedliwości Stanisławowi Piotrowiczowi nie ufa mniej niż jedna trzecia badanych (odpowiednio: 31% i po 30% deklaracji nieufności).

Grudniowy sondaż, realizowany tuż przed zmianą premiera, niewiele zmienił w ocenach czołowych przedstawicieli naszej sceny politycznej. Podobnie jak w listopadzie, także w tym miesiącu częściej rejestrujemy jednak pogorszenie niż poprawę notowań uwzględnionych w badaniu polityków.

W porównaniu z listopadem relatywnie najwięcej w ocenie badanych zyskał prezydent Andrzej Duda. Po ubiegłomiesięcznym spadku notowań, w grudniu zaufanie do prezydenta ponownie wzrosło (o 5 punktów procentowych) i jednocześnie ubyło osób deklarujących nieufność do głowy państwa (spadek o 4 punkty). Jak wspominaliśmy, obecne oceny prezydenta dorównują tym z września i października br., najwyższym z dotychczasowych.

Wraz z objęciem funkcji przewodniczącej Nowoczesnej nieco lepsze niż w listopadzie okazały się notowania Katarzyny Lubnauer. Korzystna zmiana w ocenach wyraża się jednak tylko stosunkowo niewielkim (4-punktowym) wzrostem zaufania, co – zwłaszcza w porównaniu z wyraźną poprawą notowań samej partii w rankingach poparcia² – nie wydaje się dużą zmianą.

Trzecim i ostatnim politykiem, w przypadku którego można jeszcze mówić o pewnej (aczkolwiek całkiem już niewielkiej) poprawie notowań, jest wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński. Ufa mu obecnie o 3 punkty procentowe więcej badanych niż miesiąc temu.

Z kolei politykiem, który w stosunku do listopada najwięcej stracił na zaufaniu społecznym, jest Ryszard Petru. Po przegranych wyborach na przewodniczącego partii zaufanie do niego zmalało aż o 8 punktów procentowych i jednocześnie nieco wzrosła (o 3 punkty) liczba badanych, którzy mu nie ufają.

W grudniu obserwujemy ponadto niewielkie spadki notowań wśród sporej części przedstawicieli rządu i rządzącej formacji. Nieco gorsze niż w listopadzie okazały się m.in. oceny szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego (spadek zaufania o 4 punkty procentowe). Tyle samo stracił na zaufaniu społecznym minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (spadek o 4 punkty). Minimalnie słabszy wynik niż miesiąc temu uzyskali także: wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, szef MON Antoni Macierewicz (spadki zaufania po 3 punkty) oraz marszałek Senatu Stanisław Karczewski, któremu nieco przybyło przeciwników (wzrost nieufności o 3 punkty). Po obserwowanej w ubiegłym miesiącu dość znacznej poprawie notowań, w grudniu minimalnie na zaufaniu społecznym stracił Grzegorz Schetyna (spadek zaufania o 3 punkty).

---

² Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w grudniu, przed dymisją premiera”, grudzień 2017 (oprac. K. Pankowski).

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

W naszym sondażu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) i nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznamośności, które odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

W ciągu czterech tygodni poprzedzających grudniowy sondaż niewiele zmieniło się w czołówce także tego rankingu. Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem jest urzędujący prezydent. Na początku grudnia średnia ocen Andrzeja Dudy wyniosła 2,06 punktu i pod względem korzystnego bilansu ocen prezydent wyraźnie wyprzedzał wszystkich pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej.

Drugie miejsce na liście najlepiej odbieranych polityków przypadło (w okresie realizacji badania jeszcze wicepremierowi, a obecnie szefowi rządu) Mateuszowi Morawieckiemu (średnia ocen 1,40 nie uległa zmianie od listopada); na trzecim, podobnie jak miesiąc wcześniej, znalazła się minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (1,17).

Na początku grudnia, tak jak w poprzednich miesiącach, do grona dobrze postrzeganych polityków, w których ocenach zaufanie wyraźnie przeważa nad nieufnością, zaliczali się jeszcze ówczesna premier Beata Szydło (0,90), Paweł Kukiz (0,66), a także szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (0,48). Wysoką średnią ocen uzyskała również mało znana i – co za tym idzie – oceniana jedynie przez bardzo wąską grupę badanych posłanka Kukiz'15 Agnieszka Ścigaj (0,70).

Pozostali politycy odbierani byli już bardziej krytycznie. Dodatnią średnią ocen, świadczącą jednak o niewielkiej już przewadze zaufania nad nieufnością uzyskali jeszcze marszałek Senatu Stanisław Karczewski oraz wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin (średnie wynoszą odpowiednio: 0,21 i 0,20 punktu). Natomiast w przypadku Katarzyny Lubnauer, Kamili Gasiuk-Pihowicz czy wicepremiera Piotra Glińskiego, a także Rafała Trzaskowskiego uśrednione oceny są bardzo bliskie wartości środka skali (0), co wskazuje na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych nastawień (średnie od 0,14 do -0,03).

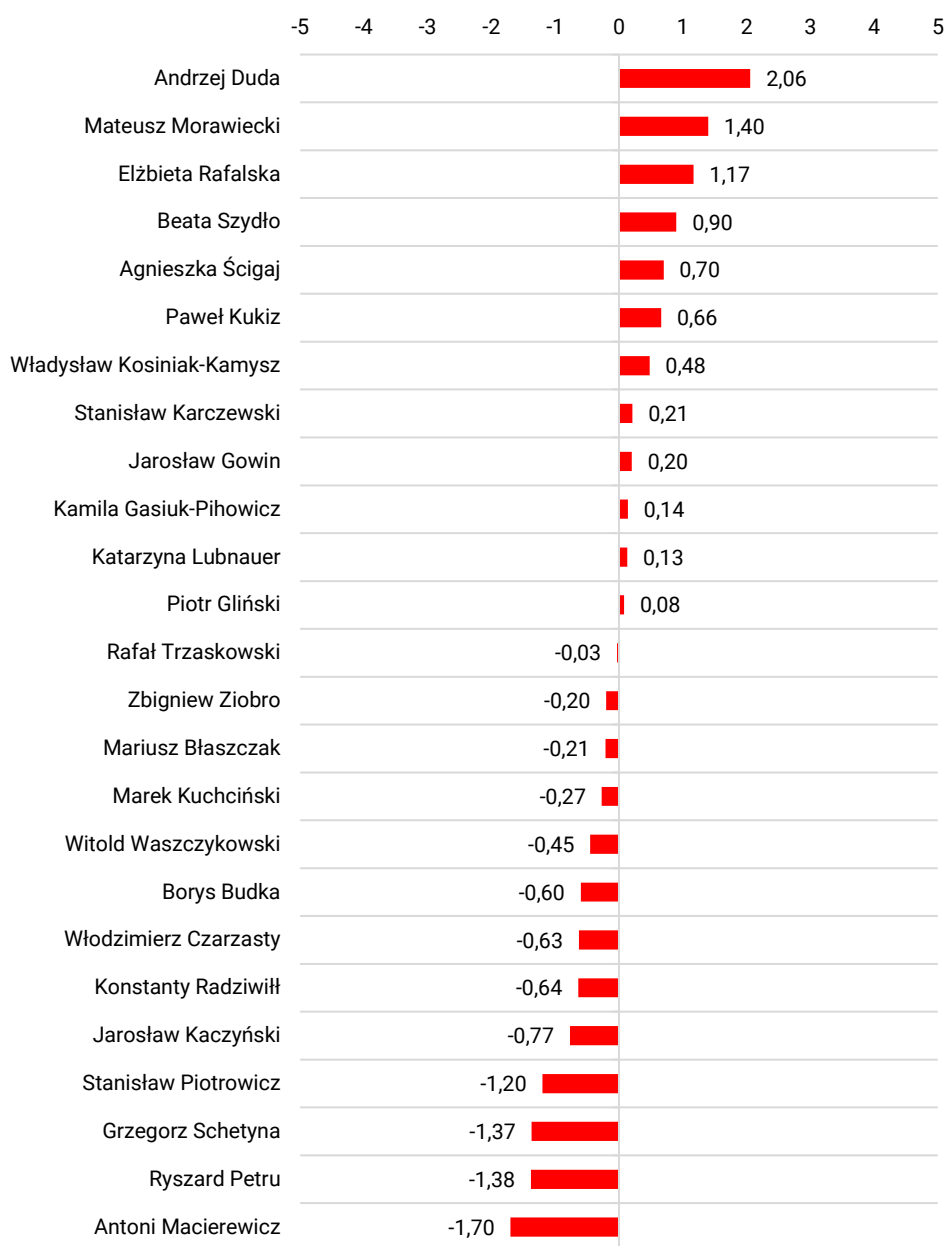
Nieufność nieco przeważa w społecznym odbiorze ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry (-0,20), szefa MSWiA Mariusza Błaszczaka (-0,21) oraz marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (-0,27).

Wyraźnie niekorzystny jest natomiast bilans ocen szefa polskiej dyplomacji Witolda Waszczykowskiego (średnia -0,45). Do grona negatywnie postrzeganych polityków, w stosunku do których nieufność jest nastawieniem wyraźnie dominującym, zaliczają się także Borys Budka (-0,60), lider SLD Włodzimierz Czarzasty (-0,63), szef resortu zdrowia Konstanty Radziwiłł (-0,64) oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński (-0,77). Niską średnią, świadczącą o zdecydowanej przewadze

negatywnych ocen mają również szef sejmowej komisji sprawiedliwości Stanisław Piotrowicz (-1,20) oraz liderzy głównych ugrupowań opozycyjnych – przewodniczący PO Grzegorz Schetyna i były przewodniczący Nowoczesnej Ryszard Petru (średnie wynoszą odpowiednio: -1,37 i -1,38). W grudniu, tak jak w poprzednich miesiącach, najgorzej ocenianym politykiem spośród wszystkich uwzględnionych w sondażu okazał się szef MON Antoni Macierewicz (średnia ocen wyniosła -1,70).

CBOS

RYS. 1. Zaufanie do polityków w grudniu 2017 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Poprawa ocen prezydenta, odnotowana na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności, nie przełożyła się na istotny statystycznie wzrost notowań głowy państwa (wzrost średniej o 0,25 punktu – różnica nieistotna statystycznie). Mimo że na początku grudnia – w okresie procedowania prezydenckich ustaw – odsetek osób deklarujących zaufanie do prezydenta Andrzeja Dudy był taki sam jak w październiku, nastawienie do niego, jak się okazuje, nie jest teraz aż tak przychylne jak wówczas (w październiku średnia jego ocen była rekordowo wysoka i wynosiła 2,25 punktu, w grudniu – 2,06).

Jedyną istotną statystycznie zmianą, jaką obserwujemy w stosunku do ubiegłego miesiąca, jest spadek notowań i znaczące pogorszenie wizerunku byłego szefa Nowoczesnej Ryszarda Petru.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmian)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	XI '17	XII '17	Różnica
Andrzej Duda	1,81	2,06	0,25
Katarzyna Lubnauer	0,05	0,13	0,08
Piotr Gliński	0,03	0,08	0,05
Konstanty Radziwiłł	-0,65	-0,64	0,01
Mateusz Morawiecki	1,40	1,40	0
Beata Szydło	0,90	0,90	0
Włodzimierz Czarzasty	-0,56	-0,63	-0,07
Paweł Kukiz	0,75	0,66	-0,09
Jarosław Gowin	0,30	0,20	-0,1
Jarosław Kaczyński	-0,66	-0,77	-0,11
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,60	0,48	-0,12
Rafał Trzaskowski	0,10	-0,03	-0,13
Elżbieta Rafalska	1,31	1,17	-0,14
Mariusz Błaszczak	-0,05	-0,21	-0,16
Marek Kuchciński	-0,11	-0,27	-0,16
Grzegorz Schetyna	-1,21	-1,37	-0,16
Zbigniew Ziobro	-0,01	-0,20	-0,19
Witold Waszczykowski	-0,24	-0,45	-0,21
Antoni Macierewicz	-1,46	-1,70	-0,24
Ryszard Petru	-1,04	-1,38	-0,34*
Stanisław Karczewski	0,58	0,21	-0,37

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

***

Grudniowe badanie zaufania do polityków utrwaliło obraz sceny politycznej w końcowej fazie rządów premier Beaty Szydło. Była już szefowa rządu zakończyła okres swego urzędowania z wizerunkiem polityka popularnego, mającego sympatię większości dorosłych Polaków. W rankingu zaufania zajęła drugie miejsce – za prezydentem Andrzejem Dudą cieszącym się największym zaufaniem społecznym. Na trzecim miejscu znalazł się najwyższej notowany polityk parlamentarnej opozycji Paweł Kukiz. Lokujący się na czwartej pozycji nowy premier Mateusz Morawiecki zaczyna swoją działalność z zaufaniem blisko połowy ankietowanych.

Największą nieufność Polaków budzi szef MON Antoni Macierewicz. Kolejne miejsca w negatywnym rankingu zajmują liderzy głównych ugrupowań politycznych: prezes PiS Jarosław Kaczyński, lider PO Grzegorz Schetyna oraz były przewodniczący Nowoczesnej Ryszard Petru. Dużą nieufność wzbudza także szef resortu sprawiedliwości, prokurator generalny Zbigniew Ziobro.

Grudniowe zmiany w poparciu dla najważniejszych osobistości naszej sceny politycznej są niewielkie, częściej *in minus* niż *in plus*. W stosunku do listopada relatywnie najwięcej zyskał prezydent Andrzej Duda. Ponadto nieco większym zaufaniem niż przed miesiącem cieszą się przewodnicząca Nowoczesnej Katarzyna Lubnauer oraz wicepremier i minister kultury Piotr Gliński.

Podobnie jak miesiąc temu niewielkie spadki notowań obserwujemy wśród sporej części przedstawicieli rządu i rządzącej formacji. Nieco stracili na zaufaniu szef MSZ Witold Waszczykowski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, słabszy wynik uzyskali także wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, szef MON Antoni Macierewicz, marszałek Senatu Stanisław Karczewski oraz lider PO Grzegorz Schetyna. O znaczącym pogorszeniu wizerunku można natomiast mówić w przypadku Ryszarda Petru.

Opracowała

Agnieszka Cybulska